

ПРИКАЗ НА ПРЕХРАМБЕНИТЕ, УГОСТИТЕЛСКИТЕ И ДРУГИТЕ ОБЈЕКТИ ВО ФУНКЦИЈА ЗА РАЗВОЈ НА ТУРИЗМОТ ВО ОПШТИНА ПРИЛЕП

Цане Котески¹, Златко Јаковлев²

¹Редовен професор, Факултет за Туризам и бизнис логистика, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, cane.koteski@ugd.edu.mk

²Редовен професор, Факултет за Туризам и бизнис логистика, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, zlatko.jakovlev@ugd.edu.mk

Апстракт. Во научниот труд детално се прикажани сите прехранбени, угостителски и други објекти во функција за развој на туризмот во сите 59 населени места во општина Прилеп. Прво е дадена карта за географската положба на ОП. Прилеп во границите на Северна Македонија. Од прехранбените и угостителските објекти кои постојат во ОП. Прилеп евидентирани се и табеларно презентирани се според дејноста следните објекти: Етно ресторани, угостителски објекти ресторани, гостилници, кафичи кафе барови, барови и кафе клубови, лаунџ барови, пицерији, слаткарници, бурекарници, леб и бели пецива, пекарници- фурни, пивари и винарии. Како други објекти во функција за развој на туризмот во ОП. Прилеп евидентирани се и табеларно презентирани се следните објекти: Планинарски домови, ловечки куќи, ботанички патеки, природни резервати, медарници за производство на мед, паркови, базени, фонтани, аква паркови, спа центри, спортски обложувалници, културни домови, продавници, цвеќари и цвеќарници, бербери, фризери, библиотеки, пошти, банки, банкомати, менувачници, болници, амбуланти, стоматолошки амбуланти, итна медицинска помош, против пожарна служба и полициски станици. Во 2006 година за првпат е изработена туристичка карта и е извршено мапирање на сите туристички потенцијали на градот Прилеп. За изработката на научниот труд користени се: теренски истражувања, метод на анкетање, научна и стручна литература, статистички годишници и зборници. На крај се дадени разни анализи, предлози и заклучоци за улогата на прехранбените, угостителските и другите објекти во функција на туризмот и неговиот развој во ОП. Прилеп.

Клучни зборови: Туризам, гастрономија, прехрана, угостителство, други објекти

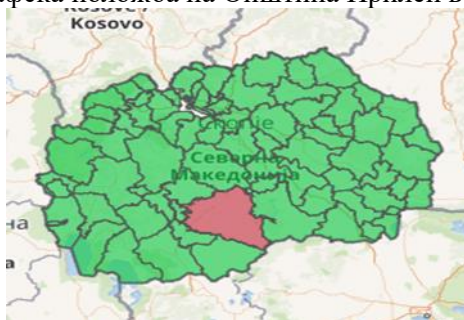
Abstract. The scientific paper presents in detail all food, catering and other facilities in function of tourism development in all 59 settlements in the municipality of Prilep. First, a map of the geographical position of the municipality of Prilep within the borders of North Macedonia is given. Of the food and catering facilities that exist in the municipality of Prilep, the following facilities have been recorded and presented in a table according to their activity: Ethno restaurants, catering facilities restaurants, inns, cafes, coffee bars, bars and coffee clubs, lounge bars, pizzerias, pastry shops, burek shops, bread and white pastries, bakeries, breweries and wineries. The following facilities have been recorded and presented in a table as other facilities in the function of tourism development in the municipality of Prilep: Mountain lodges, hunting lodges, botanical trails, nature reserves, honey beehives for honey production, parks, swimming pools, fountains, aqua parks, spa centers, sports betting shops, cultural centers, shops, florists and flower shops, barbers, hairdressers, libraries, post offices, banks, ATMs, exchange offices, hospitals, clinics, dental clinics, emergency medical services, fire department and police stations. In 2006, a tourist map was developed for the first time and all the tourist potentials of the city of Prilep were mapped. The following were used in the preparation of the scientific paper: field research, survey method, scientific and professional literature, statistical yearbooks and collections. Finally, various analyses, suggestions and conclusions are given about the role of food, catering and other facilities in the function of tourism and its development in the municipality of Prilep.

Key words: *Tourism, gastronomy, food, catering, other facilities*

1. Вовед

Општина Прилеп се наоѓа во северозападниот дел на Пелагонискиот плански регион. Според површината Општина Прилеп е најголема општина во РС Македонија. Градот Прилеп и неговата непосредна околина, според археолошките истражувања, датира од IV век пр. н.е. Општина Прилеп зафаќа површина од 1.194,44 км², во општината постојат 58 селски населби плус градот Прилеп или вкупно 59 населби. Според новиот попис во 2021 година општина Прилеп има 69.125 жители. Според полот 34 208 (49,5 %) жители се мажи, 38 817 (50,4 %) се жени со просечна густина на општината од 58 жители на 1 км².

Карта 1. Географска положба на Општина Прилеп во РС Македонија

Извор: <https://mk.wikipedia.org>

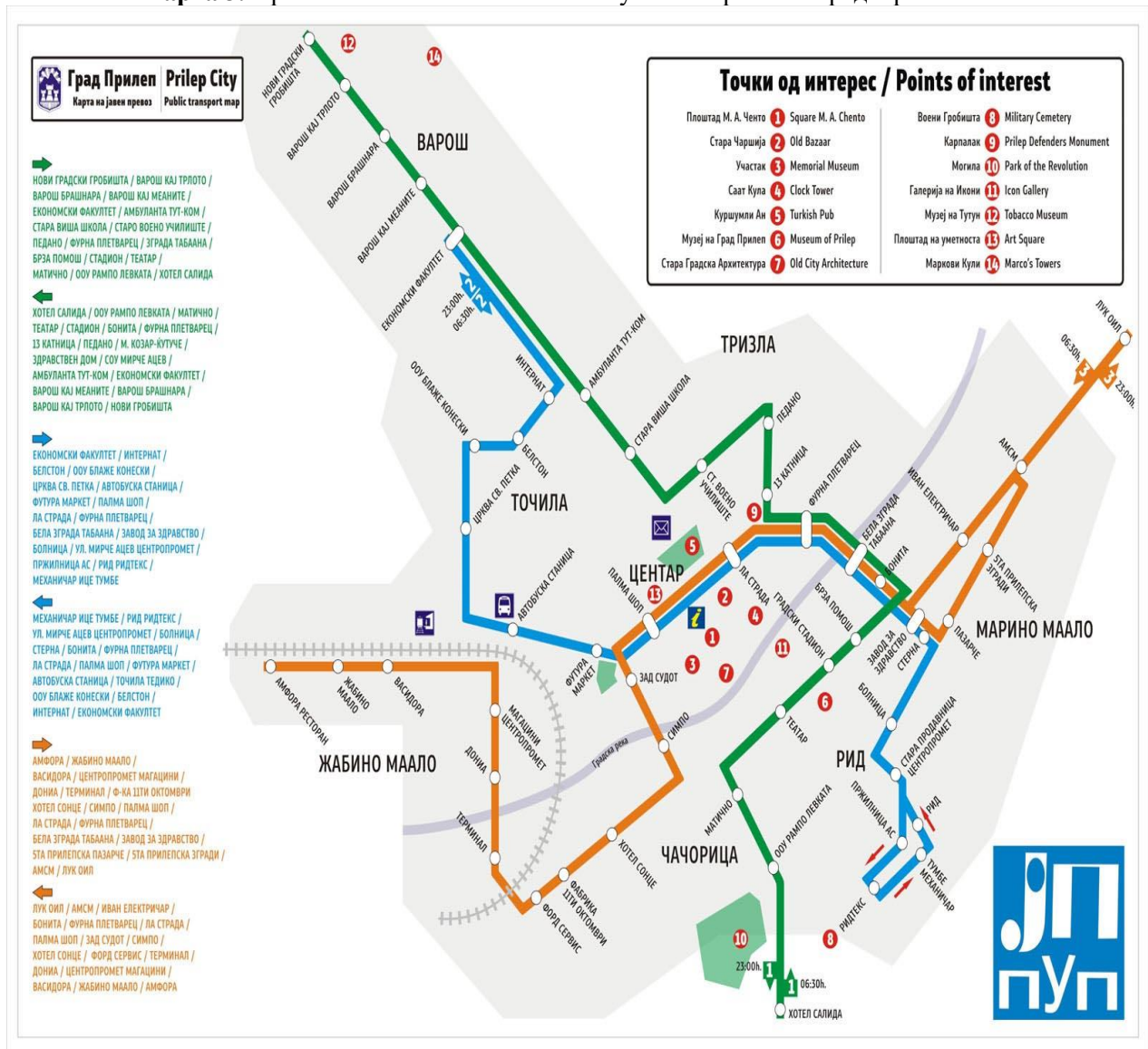
Во научниот труд прикажани се сите прехранбени, угостителски и други објекти во функција за развој на туризмот во сите 59 населени места во општина Прилеп.

Карта 2. Картографски приказ на населбите и нивните атари во општина Прилеп

Извор: <https://mk.wikipedia.org>

Карта 3. Приказ на населбите и главната улична мрежа на град Прилеп

Извор: <https://gradskiprevozprilep.com/>

2. Прехрамбени и угостителски објекти

Во првио дел од научниот труд во табела еден ќе бидат презентирани собраните податоци за прехрамбените и угоопштителските објекти во општина Прилеп. Улогата и значењето на овие објекти е од огромно значење за развојот на домашниот и странскиот туризам во општина Прилеп.

Табела 1. Приказ на прехрамбени и угостителски објекти во општина Прилеп

Бр.	Дејности	Вк. број	Име на фирмата
1.	Етно ресторани	2	Македонска Кука, Етно ресторан Мариово.
2.	Угостителски објекти ресторани	28	Харизма, Кристал Палас, Панорама, Кај Цоки, Македонска Кука, Гостилница Стара Чаршија, Банкок Ориентал, Делфина, Че, Леоне, Ла Страда, Пајтон, Изгрев, Центар, Хотел Салида, Хотел Салида -Аква парк, Хотел Дион, Алтан, Тале 07,

			Кермес, Хотел Бреза, Хотел Атлас, Хотел Липа, Хотел Сонце. Мал Радибил 1: Ресторан Крпачов Камен 1. Ново Лагово 1: Ресторан Романса 1. Плетвар 1: Ресторан Ке 1. Топлица 1: Ресторан Фортуна 1.
3.	Гостилници	19	Аванти ин Кисела, Ај по една, Бисер, Букефал 19, Бунарче, Гостилница Евро, Делфин, Делфина, Евро кај Влатче, Империял, Кавали, Лав, Лаки, Нерко, Огниште, Орхан, Скара Стојче, Сокаче, Фешта.
4.	Кафичи кафе барови	19	Кејк Бар, Клуб Дипломатик, Клуб Калипсо, Клуб Малибу, Кога каде, Ла Пјаца (La Piazza), Лидо, Мај Сити, Менхетен, Меркез, Мирор, Оникс, Осумка, Плус Кафе, Ретро Бар, Сидро, Симпл Кафе& Фуд, Табу, Фокус.
5.	Барови и кафе клубови	19	Амбасада Сербест, Арт кафе Апора, Атлас, База, Брос бургерс бар, Булевар, Бус кафе, Вирус, Гуд Фелас, Гуру, Дел Посто, Дода Рамис, Иге Флај, Имиц, Канди, Кафе дома, Кафе Еспресо, Кафе пауза, Кафе Ц четири.
6.	Лаунџ барови	4	Аура Карма, Гуд фелас, Дел Посто, Монарка Гастро Бар.
7.	Пицери	15	Академи, Арт, Борзои, Касни порасни, Каспер, Коно, Лаки, Ла Страда, Леоне, Меџик Фуд, Милано, Пица Уно, Сезам, Хеппи, Џовани Пица.
8.	Слаткарници	11	Алфа 1, Алфа 1 кај саатот, Антеп Баклава, Дизниленд Трејд, Дизниленд (зграда Табана), Луна Лу, Монте трејд, Тути Фрути, Тути Фрути Бул.Г.Делчев, Урбан Фуд-Свит Хаус, Шар.
9.	Бурекилници	16	Александрија-2000, Бафало ул.Борис Кидрич, Бафало ул.Благоја цанески-Челото, Бели Мугри, Бело Лале, Бест, Дудето, Калимеро, Матеја, Младост, Наташа, Пеце 2019, Пролет Дудето, сава Цвет, Сити Гарден.
10.	Леб и бели пецива	21	Алекс фурна-Стефалек, Алекс 1, Алекс 2, Бафало, Визуал, Житко, Жито Прилеп ул. Ленин, Жито Прилеп ул.Егејска, Жито Прилеп ул. Трајко Тарзан, Жито Прилеп ул. Бидимаж, Жиро Прилеп ул. Горче Петров, Жито Прилеп ул. Борка Талески, Жито Прилеп бул. Гоце Делчев, Златно Зрно, Ивана-Стивен, Манки Манки, Насте, Пекара Филип, Пеце 2019, Плетварец, Марија,
11.	Пекарници -фурни	29	Алекс, Алекс фурна-Стефалек, Алпек, Антомос, Банат, Боки Комерц, Велкоски, Визуал, Два Брата, Дијана, Димески Мерак, Еуропек, Жито Прилеп, Златно зрно, Ивана-Стивен, Клас, Лида, Маја, Мики, Пекара Линко, Пекара Филип, Плетварец, Ридарец, Стара Фурна, Тегор М, Џулијано, Фурна Кадинец, Фурна Насте, Филисимо Насте.
12.	Пивара	1	Пивара Крали Марко.
13.	Винарии	2	Пирган, Сарика.
Вкупно		186	

Извор: Одделение за аналитичка спецификација на фирмите во општина Прилеп во 2023 г.

- Забелешка: Објектите со црвена боја во 2024 г., се затворени или се продадени.

Според податоците од табела број 1 од анализираните дејноси за прехранбените и угостителските објекти општина Прилеп располага со вкупно 186 објекти од кои се: 2 Етно ресторани, 24 угостителски објекти ресторани, 19 гостилници, 19 кафичи кафе ресторани, 19 барови и кафе клубови, 4 лаунџ барови, 15 пицерији, 11 слаткарници, 16 бурекиџиџи, 21 леб и бели пецива, 29 пекарници-фурни, 1 пивара и 2 винарии.

Во табела 2 даден е приказ на други објекти во функција за развој на туризмот во општина Прилеп.

Табела 2. Приказ на други објекти во функција за развој на туризмот во општина Прилеп.

Ред. Бр.	Други објекти	Вкупно	Населба каде се наоѓа објектот, број и име
1.	Хотели	8	Прилеп 8: Хотел Салида 1-Аква парк, Хотел Дион, Хотел Салида 2, Кристал Палас, Хотел Брежа, Хотел Атлас, Хотел Сонце, Хотел Липа.
2.	Хостели	1	Прилеп 1: Антика
3.	Приватно смест. Етно куќа, Вили, Викендици	33	Прилеп 16: Маркови Кули, Белиот Апартамент, Центар Сити, Костоски ИНН, Димкар, Заград – Вила кај Белото, Вила Аврамоски, Резиденција Грашкоски, Домаќинство Бундовски, Вила Јована, Викендица Твист Петкоски, Вила марковски, Вила Киро Забата, Викендица Парти, Викендица Ѓоргоски, Вила Трајкоски-Маркова Чешма. Витолиште 5 вили. Галичани 1вила. Големо Коњари 2 вили. Дуње 1: Етно Куќа Благибог. Лениште 1 вила. Делатропе 1. Марул 1 вила: Милка 1. Ново Лагово 2 вили. Ореовец 3 вили. Плетвар 1 вила.
4.	Туристички агенции	21	Прилеп 21: Ех Травел, Инфо Турс, Бран, Уни-Турс, Царев Даб, Лион Олимпик, Орбита, Дама Травел, Балкан нет, Атлантис, Шов Тур Компани, Одисеја, Травел, Пелагонија травел, Хотел Салида 1, Хотел салида 2, Травел Агенции Орбита, Копакабана Травел, ТА Хорошо, НУ Завод за заштита на спомениците на култура и Музеј Прилеп, Номад Травел, Цани Ауто.
5.	Планинарски дом	1	Дервен 1: Планинарски Дом Дервен 1.
6.	Ловечка куќа	1	Витолиште 1.
7.	Ловишта	7	ЛСО. Ловиште бр. 4, Витолиште - Прилеп , 2001-2010 г, Скопје; ЛСО. Ловиште бр. 5, Мелница- Прилеп , 2001-2010 година, Скопје; ЛСО. Ловиште бр. 6, Крушевица-Прилеп , 2001-2010 год., Скопје; ЛСО. Ловиште бр. 7, Вепрчани- Прилеп , 2001-2010 година, Скопје; ЛСО. Ловиште бр. 8, Дуње-Прилеп, 2001 2010 година, Скопје; ЛСО. Ловиште бр. 16, Долнени- Прилеп , 2001-2010 година, Скопје; ЛСО. Ловиште бр.18, Дабница- Прилеп , 2001-2010 година, Скопје; ЛСО. Ловиште бр. 19, Тројаци- Прилеп , 2001-2010 година, Скопје;
8.	Ботаничка патека	1	Плетвар 1: Пеперутка.

9.	Природни резервати	2	Плетвар 1: Пеперутка. Големо Коњари 1: Блато.
10.	Пешачки патеки	8	Прилеп 2: Маркови Кули 1, Заград Песјо Брдо1. Крстец 1: Козјак 1. Селце 5.
11.	Велосипедски Патеки-трки	4	Бонче 1. Манастир 2: Off Road Experience 2. Селце 1: Топташ 1.
12.	Параглајдинг	1	Прилеп 1: Трескавец 1.
13.	Спортски аеродром	1	Мало Коњари 1.
14.	Туристичко археол.локалитет	1	Чепигово 1: Стибера 1.
15.	Медарници	4	Прилеп 1: Фарма Мариово 1. Вепрчани 1: Богдан од Рожденови-Зоралек во Градско. Манастир 1: Пчелар Петкоски 1. Прилепец 1: Мак Мела 1.
16.	Паркови	2	Прилеп 2: Могила 1, Прилепско Езеро 1.
17.	Базени	13	Прилеп 7: Хотел Кристал Палас 1, Хотел Сонце 1, Хотел Салида Аква Парк 2, Градски базент 2, Лаки 1. Беровци 5. Селска црква 1, Алавантиовци 1, Марјан Бецо 1, Киро Гулабоски 1, Марјан Јанчески 1. Лениште 1.
18.	Фонтани	3	Прилеп 3: Дом на Култура М.Цепенко 1, Комерцијална Банка 1, Могила 1.
19.	Аква парк	1	Прилеп 1: Хотел Салида Аква Парк 2.
20.	Спа центри	4	Прилеп 4: Хотел Салида 2-Аква парк, Хотел Салида 1, Кристал Палас, Хотел Атлас.
21.	Спортски обложувал.	13	Прилеп 13: Банана Кицк, Бетсити-Балкан, Евро Тип, Златна Копачка: Бул, Златна Копачка, Марбет бул.Г.Делчев, Марбет ул. Б.Талески, Спорт Лајф ул.М.Тито, Спорт Лајф ул.Ј.Сандански, Спорт Лајф ул. Б.Талески, Спорт Лајф ул.М.Тито, Спорт Лајф ул.Д.Наредникот, Спорт Лајф ул.Самоилова.
22.	Културни домови	2	Прилеп 1. Тополчани 1.
23.	Музеи и спомен куќи	6	Прилеп 6: Кузман Јосифовски Питу, Музеј на тутун, Национална установа завод за заштита на спомениците на култура и музеј, Спомен дом Блаже Конески, Участак, Музеј на Икони.
24.	Продавници	20	Прилеп ?, Беровци 1, Големо Коњари 1, Дуње 1, Ерековци 4, Загорани 1, Кадино Село 1, Канатларци 2, Мажучиште 1, Мало Коњари 2, Ново Лагово 1, Подмол 1, Тополчани 1, Тројкрсти 1, Чаниште 1, Чепигово 1,
25.	Цвеќари	20	Прилеп 20: Ансија Декор, Арт, Бела, Гардениа Флавер Шоп, Далија, Дани, Дива, Јасмина Флауерс, Лана, Лизијан, Лилија, Магнолија, Мартина БСВ, Мими, Мирјана Тренди, Најдоски Компани, Нива Лана нова, Протеа, Спешел Евент, тиара Флавер.
26.	Бербери	20	Прилеп 20: Бербер, Бербер Игор, Бис, Валентина, Влатко, Во Стил, Горан, Зоран, Ив-Ви, Ице, Кисми, Крис, Либерта, Лукароски, Милано, Миле, Нов Имиц, Пеце, Пицикато, Победа.
27.	Фризерски салони	20	Прилеп 20: Ани, Арт Бјути, Арт Лени, Атеље Сашо, Ахе, Барбер Шоп, Бети, Биба, Бјути, Бленд, Блондина, Бојан

			Стил, Бонтон, Бошкоски, Бошкоски 2, Брицо, Ваал, Вај Нот, Валентина, Гала Бјути.
28.	Библиотеки	14	Прилеп 14: Градска Библиотека Борка Талески 1, Средни училишта 5, Основни Училишта 7. ОУ.Тополчани 1.
29.	Пошти и Поштенски броеви	8	Прилеп 4: 7500: Прилеп-Центар, 7503: Прилеп-Точила, 7510: Прилеп- Болница, 7513: Прилеп-Хотел Липа. 7509:Големо Коњари 1. 7512: Тополчани 1. 7514:Канатларци 1. 7515:Ново Лагово 1.
30.	Банки	12	Прилеп 12: Капитал Банка-Прилеп, Комерцијална Банка-Прилеп, НЛБ Банка-Прилеп, НЛБ Банка 2-Прилеп, Силк Роуд Банка-Прилеп, Стопанска Банка АД -скопје-Прилеп, Стопанска Банка Битола АД-прилеп, ТТК-Банка-Експозитура-Прилеп, Уни банка, Халкбанк-Прилеп, Централна Кооперативна Банка-Прилеп, Шпар касе Банка-Прилеп.
31.	Банкомати	15	Прилеп 12: Капитал Банка-Прилеп, Комерцијална Банка-Прилеп, НЛБ Банка-Прилеп, НЛБ Банка 2-Прилеп, Силк Роуд Банка-Прилеп, Стопанска Банка АД -скопје-Прилеп, Стопанска Банка Битола АД-прилеп, ТТК-Банка-Експозитура-Прилеп, Уни банка, Халкбанк-Прилеп, Централна Кооперативна Банка-Прилеп, Шпар касе Банка-Прилеп. Центар 1. Точила 1. Микрон 1.
32.	Менувачници	10	Прилеп 10: Билмарк, Дем Дем, Денар, Долар, Зотра Компани, Магнет, Менде, Туфо-Компани, Хасановиќ, Цемак.
33.	Болници	1	Прилеп 1: ГБ.Борка Талески.
34.	Амбуланти	5	Прилеп 2: Уред 1, Тутунски 1. Витолиште 1. Канатларци 1. Тополчани 1.
35.	Стоматолошки Амбуланти	20	Прилеп 20: Алтеа, Андоноски Дентал Студио, Анима 2007, Афродита Про Дентал, Бела, Бисер, Бо-Би Дент, Вивадент, Виола Дент, Вита Дент, Грифон, Делталмед, Делфи Дент, Денталукс, Дентал Студио Марија, Дентал Медика Плус, Дента Лек, Дентика, Дентиција, Дуодент.
36.	Брза помош	1	Прилеп 1.
37.	Противпожарни	1	Прилеп 1.
38.	Полициски станици	3	Прилеп 1, Витолиште 1, Тополчани 1.
Вкупно		308	

Извор: Одделение за аналитичка спецификација на фирмите во општина Прилеп во 2023 г., Студија Мапирање на туристичките потенцијали на општина Прилеп.

- Забелешка: Објектите со црвена боја во 2024 г., се затворени или се продадени.
- Забелешка: Кај продавници во табелата се дадени само од селата.

Според добиените податоци од Табела 2 за приказот на други објекти во функција за развој на туризмот во општина Прилеп постојат вкупно 308 објекти од кои: 8 се хотели и сите се наоѓаат во градот Прилеп. Денес во 2025 година хотелите Липа и Сонце не работат и се нудат на продажба од страна на нивниот сопственик Џорџ Атанасовски кој живее во САД. Еден е Хостел-Антика кој се наоѓа во градот Прилеп. Има 33 објекти за приватно сместување, етно киќи, вили и викендици од кои 16 се наоѓаат во градот Прилеп додека 17 се наоѓаат во селата Витолиште 5 вили, Галичани 1 вили, Големо Коњари 2 вили, Дуње 1: Етно Куќа Благбог, Лениште 1 вила: Делатропе 1, Марул 1 вила: Милка 1, Ново Лагово 2 вили, Ореовец 3 вили и Плетвар 1 вила. Има 21 туристичка агенција и сите се наоѓаат во градот Прилеп. Има 1 планинарски дом во Дервен, 1 е ловечка куќа во село Витолиште, 7 се ловишта и сите се наоѓаат во селата на општина Прилеп: ЛСО 4, ЛСО 5, ЛСО 6, ЛСО 7, ЛСО 8, ЛСО 16 и ЛСО 18. Има 1 ботаничка патека во с. Плетвар за ендемичната пеперутка, 2 се природни резервати во селата Плетвар и Големо Коњари, 8 се пешачки патеки од кои 2 се околу градот Прилеп, 1 е во с. Крстец и 5 се во с. Селце. Има 4 велосипедски патеки за трки од кои по една се во с. Бонче и с. Селце и 2 се во с. Манастир. Една патека е за параглајдинг и таа се наоѓа во близина на манастирот Трескавец. Еден е спортски аеродром кој се наоѓа во с. Мало Коњари, 1 е туристички археолошки локалитет кој може да се посети Стибера во с. Чепигово, 4 се медарници за производство на мед и тие се наоѓаат 1 во околината на градот и во селата Вепрчани, Манастир и Прилепец. Постојат 2 паркови за прошетка 1 на Могилата на непобедените и 1 кај Прилепското Езеро. Постојат 12 базени со различна големина за рекреација од кои 7 се во градот 5 се во с. Беровци и 1 е во с. Лениште. Постојат 3 фонтани и се наоѓаат во градот Прилеп. Има 1 аква парк во Хотел Салида 2, 4 се спа центри кои постојат во хотелите во градот, постојат 13 обложувалници во градот, има 6 музеи и спомен куќи во градот, во селата постојат 20 продавници. Во градот постојат 20 цвеќари, 20 бербери, 20 фризерски салони, 14 библиотеки од кои една е во с. Тополчани, 8 се пошти и поштенски броеви од кои 4 се во градот и 4 се во селата Големо Коњари, Тополчани, Канатларци и Ново Лагово. Во градот Прилеп постојат 12 банки, 15 банкомати, 10 менувачници, 1 болница, 5 амбуланти од кои 2 се во градот и 3 се во селата Витолиште, Канатларци и Тополчани, постојат 20 стоматолошки амбуланти и сите се наоѓаат во градот, има 1 брза помош во градот, 1 противпожарна станица и 3 полициски станици кои се наоѓаат 1 во градот, с. Витолиште и с. Тополчани.

Заклучок

- Според податоците од табела 1 за анализираните дејносни за прехранбени и угостителски објекти општина Прилеп располага со вкупно 186 објекти.
- Според податоците од табела 2 за други објекти во функција за развој на туризмот во општина Прилеп постојат 308 објекти.
- Неопходни мерки кои треба да се превземат во наредниот период за поуспешен развој на туризмот во општина Прилеп се:
 - Поголеми инвестиции во прехранбените, угостителските и другите објекти во функција за развој на туризмот како во градот така и во селските населби;
 - Поголем маркетинг на прехранбените, угостителските и другите објекти во функција за развој на туризмот во општината преку реклами, флаери, интернет и веб страни;
 - Изработка на календар за одржување на разни манифестации и нивно внесување во туристичките програми на постоечките туристички агенции од градот, државата и странство.
 - Поврзување со меѓународните туристички организации и туроператори;
 - Мапирање и изработка на нова туристичка карта за општина Прилеп на повеќе странски јазици со сите постоечки објекти кои се фклучени од прехраната, угостителството и другите објекти во функција за развој на туризмот;
 - Потребно е зголемување на сите постоечки објекти од прехраната и угостителството како: Етно ресторани, угостителски објекти ресторани, гостилници, кафичи кафе ресторани, барови и кафе клубови, лаунџ барови, пицерији, слаткарници, буреќилници, леб и бели пецива, пекарници-фурни, пивара и винарии;
 - Зголемување на бројот и изградба на нови сместувачки објекти како: Хотели, хостели, етно куќи, вили, викендици, спа центри, аква паркови и базени;

- Поголем маркетинг и презентација на ловиштата, ловечките куќи, ботаничките патеки, природните резервати и планинарските домови;
- Поголем маркетинг и презентација на Пешачките патеки, велосипедските патеки и параглајдингот;
- Поголем маркетинг и презентација на спортскиот аеродром со разни меѓународни спортови како: Летање со едрилици, скокање со падобран, ракетарство и др.
- Поврзување на со сите објекти од прехраната, угостителството и другите објекти во функција за развој на туризмот во општина Прилеп со сите институции од туризмот како: Локалната Самоуправа, Министерството за Култура и Туризам, туристички бироа, туристички агенции и др.

Референци:

- Андоновски, Т. (1995). *Карактеристики на релјефот во Република Македонија* кн. 30, Скопје.
- Bresa, N., Koteski, C., Dimitrov, N., & Jakovlev, Z. (2018). *Руралниот туризам и неговиот развој во областа Прилеп*. SocioBrains, меѓународно научно реферирано онлајн списание со импакт фактор (41), 145-150. ISSN 2367-5721.
- Cingovski, V., & Petrevska, B. (2021). *Geothermal resources: New insights for spa tourism in North Macedonia*.
- Dimitrov, N., & Koteski, C. (2022). *Туристичка географија*. Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, ISBN 978-608-244-877-0.
- Dimitrov, N., & Koteski, C. (2014). *Географски основи на просторно планирање*. Самостоен издавач, Штип. ISBN 978-608-65616-1-1.
- Димитров, В., Н. (2013). *Просторно – популациски карактеристики на населбите од ридско – планинските области во Република Македонија*, Македонско географско друштво, Географски разгледи (47), 45-58, Скопје.
- Dimitrov, N., & Koteski, C. (2015). *Tourism Geography*, Shtip: University Goce Delcev – Stip.
- Државен завод за статистика на РСМ. (2022). *Попис на населението, домаќинствата и становите во Република Северна Македонија*, 2021.
- Jakovlev, Z., Dimitrov, N., & Koteski, C. (2017). *Animation and Tourism*. Lap Lambert Academic Publishing, 4, Industrial street, 3100 Balti, Republic of Moldova. ISBN 978-3-330-31917-2.
- Koteski, C., & Dimitrov, N. (2019). *National tourism geography*, Shtip: University Goce Delcev – Stip.
- Koteski, C., Jakovlev, Z., Mitreva, E., Angelkova, T., Bardarova, S., & Kitanov, V. (2014). *Zastita i prezentacija na kulturnoto nasledstvo na op. Prilep za turisticki celi*. In: 2nd International Conference on Cultural Heritage, Media and Tourism, 18-19 Jan 2014, Ohrid, Macedonia.
- Koteski, C. (2013). *Thematic atlas of Mariovo and Raechka valley in Macedonia*. Geografija - Tematska kartografija . LAP Lambert Academic Publishing GmbH&Co.KG, Saarbrücken, Germany, pp. 1-222. ISBN 978-3-659-38483-7.
- Koteski, C. (2011). *Сливот на Црна Река*. 2-ри Август - Штип. ISBN 978-608-4662-03-7.
- Koteski, C. (2009). *Населби во Мариово и Раечка котлина и нивно тематско картографско претставување*. Bulletin of Papers ASA - 2008-2009. ISSN 0352-3497.
- Koteski, C. (2006). *Negative impact revealed municipalities: Vitliste Staravina on rural development Mariovo*. In: Institute for Geography- Skopje, 30-03-01-April 2006, Scientific Symposium with International Participation Rural Areas in the Modern Development Conditions Tom 2.
- Korunovski, S., & Kocovski, J. (2013). *Food and Culture*, Ohrid: University "St. Kliment Ohridski" - Bitola, Faculty of Tourism and Hospitality – Ohrid.
- Metodijeski, D., Filiposki, O., Cuculeski, N., Tashkov, N., Michev, G., Chedomir, D., & Todorovikj, E. (2018). *Gastronomic Tourism: Modern global development trends and perspectives in Macedonia*, Shtip: University Goce Delcev – Stip.
- Ortakovski V.T. (2001). *Interethnic Relations and Minorities in the Republic of Macedonia*. South European Politics. Vol. 2 (No. 1). pp. 24-454.
- Одделение за аналитичка спецификација на фирмите во општина Прилеп 2023 г.
- Петревска, Б., & Блажеска, Д. (2020). *Промотивни активности*, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.
- Reckoska, G. & Vasilevska, A. (2017). *Nutritionism*, Ohrid: University "St. Kliment Ohridski" - Bitola, Faculty of Tourism and Hospitality - Ohrid.
- Речкоска, Г. (2012). *Пекарство и слаткарство* Ohrid: University "St. Kliment Ohridski" - Bitola, Faculty of Tourism and Hospitality – Ohrid.
- Стојановиќ, М. (1984). *Геолошка граѓа и тектоника на областа Мариово (Мариово комплексни географски проучувања)*, Скопје.
- Terzić, A., Dimitrov, N., & Petrevska, B. (2019). *Туристичка валоризација традиционалних руралних*

УДК: 338.488.2:640.4(497.775)

кућа/целина: ризици и могућности у Србији и Македонији. In: X Naucno strucna konferencija "Kulturno nasleđe-rizici i perspektive", 27 May 2019, Beograd, Serbia.

ВГИ. (1976). *Топографски карти со размер 1: 200 000 (Гаус-Кригерава проекција) за територијата на Република Македонија, листови 4121- Битола, 4122-Прилеп, 4123-Солун*, Белград.